

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Petri Ribadeneiræ, Societatis Iesv Presbyteri, De
Tribulationibus huius seculi Libri Duo**

Ribadeneyra, Pedro de

Coloniae, 1604

V. Cur Deus hereses toleret, & qua ratione illarum medio potentiam suam
reuelet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50340)

cietatis Iesu fundatoris, anno salutis humanæ 1586. edito, latius egerim, nullam eorum hîc mentionem faciam, quin potius lectorem eò remittam, qui etiam ex historia de schismate Anglicano à me conscripta, quantum infernalis illa pestis eidem regno & regionibus circumiacentibus damni intulerit, liquidè cognoscet.

Verùm nunc vltèrius progredientes, videamus quam ob causam Deus tanta in mundo mala, sectarum scilicet diuersitatem seu hæreson patiatur, & cur eadem tot inclytas & nobiles Prouincias adeò seuerè affligat ac perdat. reuera enim pœna & tribulatio ista, nos æquè atque illos concernit, siquidem Fratres nostri sunt, & membra S. matris Ecclesie cuius Filij sumus, quemadmodum in sequentibus capitulis ostendemus.

CAPVT V.

*CVR DEVS HERESSES TOLE-
ret, & qua ratione illarum medio
potentiam suam reuelet.*

ET si abusus & damna ex Hæresi profecta, maxima & perniciosissima sint, bona tamen quæ Deus inde producit &

cit & elicit, multò maiora sunt & meliora. Firmiter enim semper & constanti principio & fundamento superius declarato inhærendum est, videlicet Deum nihil vnquam mali in mundo permittitur, nisi maius aliquod bonum eodem profecturum præuideat. Et hoc propriè est Dei. Nam sicut impius ex bono elicit malum; ita omnipotentiae Dei conuenit, vt ex malo procreet bonum, spinas in rosas conuertat, veneno salutem, & morte restituat vitam. Neque hoc ex natura mali procedit, nec Hæresi, multò minus Hæreticis, sed soli supremæ & ineffabili eius bonitati & clementiæ describendum, quæ in illo infinitam potentiam & incomprehensibilem suam manifestat sapientiam. Atque hæc diuinarum perfectionum manifestatio Catholicis gratia est multò vtilior, magis ad Dei honorem & gloriam (cuius causa visibilia simul & inuisibilia cuncta ex nihilo creata sunt) tendit, quam damnum aut incommodum ex Hæresi profectum.

Sed latius & accuratius de hac materia tractando, dico supremam Dei potentiam grassante Hæresi tunc potissimum manifestari, quando nimirum veritas per eam defensa, ita confortatur, ac stabilitur, vt

I
 quan
 port
 præu
 psun
 præc
 sum
 prol
 quan
 adm
 umb
 phor
 rum
 tium
 & fa
 deli
 deliu
 mac
 oppr
 corr
 fluct
 bio e
 Eccl
 H
 tam
 rine
 Liri
 hun
 dem
 mo

quamuis oppugnetur & consternatur, portis tamen totisque inferni viribus præualeat, & victoriâ potiatur, quod ipsum ex ortu, progressu, & fine omnium præcedentium & præteritarum Hæresum manifestè apparet: ne autem nimis prolixus sim, de Arriana tantum Hæresi quàm breuissimè agam. Cum enim ea admiranda Imperatorum potentia adumbratâ & sophisticâ quadam Philosophorum sapientiâ, autoritate multorum Episcoporum absurdè hallucinantium, versuta, & subtili argumentatione, & fallaci deceptione profitentium, crudeli denique trucidatione & laniena fidelium seruatorum Dei, & alijs innumeris machinationibus, ad Ecclesiæ veritatem opprimendam excogitatis, armata & corroborata esset, citius tamen aquarum fluctus Marpesiam caudem, vt in prouerbio est, confringere, quàm ipsa aduersus Ecclesiam præualere potuisset.

Hæc Arrianorum persecutio tanta tamque horrenda fuit, vt Vicentius Lirinensis, Monasterij sancti Honorati in Lirinensi Insula Religiosus, de eadem hunc in modum loquatur: Cuius quidem temporis periculo satis superque monstratum est, quantū inuehatur calamita-

*Aduersus
heres. ca. 6.*

mita-

mitatis, nouelli dogmatis inductione
 Tunc siquidem non solum paruæres, sed
 etiam maximæ labefactatæ sunt. Nec e-
 nim tantum affinitates, cognationes, a-
 micitiæ, domus, verum etiam vires, po-
 puli, prouinciæ, nationes, vniuersum
 postremò Romanorum Imperium fusa-
 ditus concussum & emotum est. Nam
 cum prophana ipsa Arriaorum nouitas,
 velut quædam *Bellona* aut *Furiosa*
 pro prius omnium Imperatore, cum
 cetera denique palatij culmina legibus
 nouis subiugasset, nequaquam deinceps
 destitit vniuersa miscere atque vexare.
 priuata atque publica, sacra profanaque
 omnia, nullum boni & veri gerere discrimen,
 sed quoscunque collibuisse, tanquam
 de loco superiori percutere. Tot
 temeritate coniuges, depopularæ viduæ,
 profanatae virgines, monasteria demoli-
 ta, disturbati Clerici, verberati Leuitæ,
 acti in exilium Sacerdotes, oppleta san-
 ctis ergastula, carceres, metalla: quorum
 pars interdictis viribus protrusi atque
 extorres, inter deserta, speluncas, feras,
 saxa, nuditate, fame, siti, affecti, contriti,
 & tabefacti sunt. Fatetur & sanctus Basilius
 secundum suam opinionem hanc
 persecutionem principium fuisse Apo-
 stasie, de qua sanctus Paulus ad Thessalonicenses
 scribitur.

Epist. 60.

2. Thess. 2.

lonicenses scribit. S. item Hieronymus in epistola quadam ait SS. Athanasio & Paulino exceptis, totum Orientem Ariana Hæresi infectum fuisse.

Egregiè profectò Deus potentiam suam ostēdit, quando sancto Athanasio inuictissimo Ecclesiæ Doctori tantam animi constantiam & fortitudinem tribuit, ut Arrianæ Hæresi se opponeret, inimicorum manus euaderet, eorumque infidias & machinationes ludificaret. Eadem Dei potentia magnificè sese ostentauit in spiritu & doctrina S. Hilarij Picta uorum Episcopi, qui licet patria expulsus, ad peregrinas & barbaras nationes ablegatus esset, tamen resuscitatis quibusdam mortuis, alijsque miraculis perpetratis, patriæ restitutus est.

Magna etiam Dei potestas apparuit, quando circiter 4976. Episcopi & Religiosi (inter quos multi senes, debiles & infirmi) tempore Honorici V Vandalarum Regis capti, & tormentis varijs excruciat, martyrio coronati sunt. nam quantò ipsi erant debiliores, & horribiliora tormenta: tantò amplior & fortior relucebat in eis diuina potentia. Aliter quoque necnon & multò clarius potentia Dei effulsit, quando nimirum quosdam diuersis supplicijs à prædicto Honorico

Ruffinus
li. 10. Socr.
lib. 2.

Sozom. li. 5.
cap. 12.

Martyr. Rō.
12. Octob.

Naocl. l. 2.

Aliter gene. 17.

Gregr. li. 3.

Dia. cap. 32.

Euig. l. 4.

rico cap. 14.

Greg. lib. 3.
Dial. ca. 31.

rico affectos, tanta gratia donauit, quamuis iussu & imperio tyranni linguæ eis excisæ & radicibus euulsæ essent, nihilominus tamen articulatim dictiones & syllabas proferentes, perfectissimè, tametsi miraculosè, loquerentur. Nec minus euidenter diuina potentia claruit in Ermigildo Liugildi VVisigothorum Regis filio, qui contempto regno, à crudelissimo Patre comprehendi, arctæ custodiæ demandari, & securi feriri maluit, quàm vel in minimo à verâ Catholica, & orthodoxâ fide deflectere: nec longè post huius Illustrissimi Principis & sanctissimi Martyris obitum pestifera Arianorum infectio, à Gothis in Hispaniam introducta, non in Hispanijs solum, sed & in cunctis mundi partibus extirpata & abolita est. Quin & eiusdem Doctores & Magistri non tantum à SS. Concilijs condemnati, verumetiam ab omnipotenti Deo seuerissimè puniti sunt, Regesque & Imperatores falsæ eorum doctrinæ adhærentes mala morte perierunt, ita vt Catholica Religio deuicta Hæresis triumphans in pace & tranquillitate sancta profecerit.

Simili planè modo reliquas perditionis sectas, postremis hisce infelicissimis sæculis contra sanctam, Catholicam, A-

post

post
Matre
riter r
aut in
finita
horrid
sint, ta
cunt,
mane
vt in h
clariss
tentia

270

O
relum
virtuti
Cum e
storum
prouid
dentiss
lesti lu
nissimi
nebula

postolicam, & Romanam Ecclesiam Matrem nostram insurgentes, particulariter recensere possemus: sed quorsum, aut in quem finem? nam licet earum infinita multitudo, & nonnullæ perquam horribiles, abominabiles & execrabiles sint, tamen omnes quasi fumus evanescent, veritate integra & incorrupta permanente, ac de mendacijs triumphante, vt in his, sicut & in omnibus alijs, diuina clarissimè reluceat & manifestetur potentia,

CAPVT VI.

QVOMODO REGNANTE HÆRESI sapientia Dei reuelatur.

Quid de admirabili diuinæ sapientiæ lumine, inter densissimas Hæreticorum tenebras & caligines potissimum virtutis suæ radios exerente, dicam? Cum enim Deus maximam suorum Electorum curam & sollicitudinem gerat, prouidet ipsis necessitatis tempore prudentissimos quosdam Doctores, qui cælesti lumine mundum illustrantes, clarissimis veritatis radijs, densas errorum nebulas abigant,

Et si